

Till  
Kommunstyrelsen

## **Yttrande över förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029**

Trafikverket har tagit fram Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029. Planen omfattar åtgärder för att underhålla statlig infrastruktur och utveckla statliga vägar och järnvägar samt sjöfart och luftfart. Det övergripande målet för den svenska transportpolitiken är *att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet*. Det övergripande målet specificeras i två jämbördiga delmål, *funktionsmålet* och *hänsynsmålet*. Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för resor och transporter, utifrån utformning, funktion och användning. Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa för att skapa ett hållbart transportsystem. Regeringens förslag utgår från ett trafikövergripande synsätt. Trafikåtgärderna ska på bästa möjliga sätt komplettera varandra för att skapa ett effektivt transportsystem till gagn för näringsliv, medborgare och besökare. I ett väl fungerande transportsystem används alla trafikslag på ett effektivt, säkert och miljömässigt hållbart sätt.

### Tilldelade medel

Planeringsramen i den nationella transportplanen uppgår till 622,5 miljarder kronor fördelat enligt följande; 333,5 miljarder kronor till utveckling av transportsystemet, 36,6 miljarder kronor avser medel till länsplaner, 125 miljarder kronor ska avsättas till drift, underhåll och reinvesteringar av statliga järnvägar och 164 miljarder kronor ska gå till drift, underhåll och reinvesteringar av statliga vägar. Jönköpings län är tilldelade 1,38 miljarder kronor.

### Föreslagna åtgärder i Jönköpings län

- Rv 26, Hedenstorp – Månseryd, 144 miljoner kronor

Bristande säkerhet och användbarhet. Syftet är att öka trafiksäkerheten och förbättra tillgänglighet genom breddning och utbyggnad av två körfält i vardera riktningen. Trafikplats Åsens gård kompletteras med accelerations- och retardationsfält, ny trafikplats vid Klämmestorp. Åtgärder längs en 7 kilometers sträcka. Habo kommun ställer sig positiva till åtgärden.

- Jönköpingsbanan, Falköping-Sandhem-Nässjö, 290 miljoner kronor

Hastighetsanpassning 160 km/h och ökad kapacitet. Investeringar i samtida infarter på de nio befintliga mötesstationerna, minskar störningskänsligheten samt möjliggör för kortare restider. Samtidig infart innebär att tåg kan köra in på stationen samtidigt och därigenom lämna utfarten fri.

Föreslagna åtgärder Jönköpings län, vid utökad investeringsram med 10 %

- Jönköpingsbanan, Forserum, tretågsstation, 133 miljoner kronor  
Ökar robustheten och kapaciteten för person- och godståg, framför allt innebär investeringen förbättrade restider i form av åktider och bytestider. Åtgärden är en förutsättning för att regionen ska ha en möjlighet att fortsätta utvecklas.

Föreslagna åtgärder Höghastighetsjärnväg (Göteborgsbanan)

Anslagsfinansierad utbyggnad, 250 km/tim, klar ca 2065 eller senare.

- Delsträcka: Järna – Linköping (Ostlänken) påbörjas under planperioden 2018-2029

- Delsträcka: Lund – Hässleholm påbörjas under planperioden 2018-2029

Övriga delsträckor efter 2029:

Linköping – Aneby

Göteborg – Borås

Aneby – Jönköping

Jönköping – Borås/Hässleholm

Slutsats

Habo kommun är en av kommunerna som Jönköpingsbanan sträcker sig igenom med stationsläge i Habo tätort. I Habo kommun sker ca 80 % av bostadsbyggnationen i huvudorten och en stor del av invånarna (ca 3 500 personer) arbetspendlar ut från kommunen, inpendlingen av arbetskraft ligger på ca 1 500 personer. Habo kommun är en expansiv kommun som den senaste tioårsperioden har haft en befolkningsökning på 15 %. Habo tätorts närhet till bl.a. Jönköpings stad innebär ett stort flöde av resor och transporter mellan dessa orter, många av dessa sker med fordon på länsväg 195 som idag är hårt belastad. För att möjliggöra en överflytt av fordonsresor till främst tåg behöver investeringar utföras på den befintliga järnvägen, för att rimliga alternativ till bilen ska kunna erbjudas och för att framkomligheten ska förbättras på vägsystemet och belastningen i Jönköping ska minska.

Habo kommun har därmed ett stort intresse av att tågtrafiken på Jönköpingsbanan kan vidareutvecklas för att klara såväl dagens efterfrågan som behovet av ökad person- och godstrafik. På lång sikt bedöms därför en utbyggnad till dubbelspår vara nödvändig.

Jönköpingsbanan är ett viktigt pendlingsstråk till och från orterna utmed banan samtidigt som den möjliggör resande i relationer även utanför Jönköpingsbanans sträckning då den angör viktiga knutpunkter som Nässjö

och Falköping. Habo tätort och övriga orter utmed banan har alla en stark utveckling med en positiv befolkningstillväxt vilket resulterar i stora behov av effektiva transporter och bostadsbyggande. Resandet ökar samtidigt som banan är hårt belastad och har stora begränsningar vilket medför kapacitetsbrist och förseningar som i sin förlängning kan hämma den positiva utvecklingen i stråket.

Jönköpingsbanan förenar Västra och Södra stambananorna. Den utgör därför även en viktig länk ur såväl ett nationellt som ett internationellt perspektiv genom att möjliggöra omledning mellan Sveriges befintliga stambanor.

Habo kommun ser positivt på Trafikverkets förslag om hastighetsanpassning till 160 km/h och investeringar för ökad kapacitet på Jönköpingsbanan. Dessa investeringar finns med i nu gällande plan (2014-2025) men har under ett flertal år skjutits fram i tiden. Det är därför viktigt att dessa åtgärder genomförs så snart som möjligt, senast med start 2018 som det står angivet i förslaget. Habo kommun vill dock poängtera att även efter att dessa åtgärder genomförts kommer kapacitetsbrister, delvis låg reshastighet och trafiksäkerhetsbrister på Jönköpingsbanan att kvarstå enligt nu gällande nationell plan. Dessa problem behöver hanteras i kommande planrevideringar.

Varken tretågsstation i Forserum eller station vid A6 i Jönköping med mötesspår finns med i nu gällande planförslag, vilka båda är viktiga åtgärder att genomföra för att åstadkomma en ökad robusthet och kapacitet utmed hela Jönköpingsbanan. I den åtgärdsvalsstudie som togs fram år 2015 under ledning av Trafikverket identifierade dessa som viktiga åtgärder att genomföra. Habo kommun anser att det är angeläget att dessa åtgärder genomförs för att möjliggöra kortare restider och öka kapaciteten och i förlängningen en möjlighet för regionen att utvecklas, en region som Habo kommun är en del av.

Vid en utbyggnad av nya stambanor kommer orterna längst med Jönköpingsbanan att kunna dra stora fördelar av restidsförkortningar till bl.a. Göteborg, Stockholm och Malmö under förutsättning att Jönköpingsbanan får en god koppling till den nya stationen i Jönköping. Trafikverket har i förslaget till nationell plan för transportsystemet 2018-2029 föreslagit sänkt hastighet till 250 km/h och en utbyggnadsstrategi för de nya stambanorna. Trafikverkets förslag på utbyggnadsstrategi skulle innebära att hela systemet skulle stå färdigt tidigast år 2065 men sannolikt senare.

Habo kommun anser att en snabb utbyggnad av nya stambanor som medger hastigheter i 320 km/h är en angelägen satsning för Sverige som helhet då en av de stora vinsterna är en kapacitetsförstärkning av hela landets befintliga järnvägssystem. Habo kommun anser att det bör kunna

prövas andra finansieringslösningar för de nya stambanorna. Detta är angeläget för att kunna möjliggöra en relativt snabb utbyggnad vilket skulle resultera i att nyttoeffekterna skulle realiseras tidigare i form av bland annat ökad kapacitet, avlastning av befintliga stambanor, ökad bostadsproduktion, vidgade arbetsmarknadsregioner och ökad tillförlitlighet. Habo kommun har genom avtal med Sverigeförhandlingen åtagit sig att bygga minst 1500 bostäder tom år 2035, bostadsbyggnation är en viktig del och motor i samhällsbyggnadsprojektet höghastighetsjärnväg.

För kommunstyrelsen

Jan Sundman  
Kommunchef

Linda Tubbin  
Plan- och exploateringschef